

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer:	Z/21/64893	044
Documentnummer:	298192	
Datum:	dinsdag 19 april 2022	
Onderwerp:	Effect van de maartbrief gemeentefonds en herijking gemeentefonds op het meerjarenbeeld en proces meerjarenbegroting 2023-2026	
Bijlage(n):	Maartbrief 2022 aan gemeenten en provincies	

Geachte Raad,

In raadsinformatiebrief 007 over de decembercirculaire 2021 van 19 januari 2022 is de laatste keer het meerjarenbeeld 2022-2025 met u gecommuniceerd. In onderliggende brief tonen we het nieuwe meerjarenbeeld na de maartbrief gemeentefonds. Tevens informeren we u over de laatste stand van zaken met betrekking tot de herijking van het gemeentefonds.

Naast de informatie over het meerjarenbeeld willen we u meenemen in het proces van de kaderbrief 2023-2026.

Meerjarenbeeld 2022-2026

In onderstaande tabel hieronder de laatste stand van zaken mbt het meerjarenbeeld t/m 2026

Geprognosticeerd meerjarenbeeld 2022-2026					
+ = voordeel; - = nadeel	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022-2025					
Meerjarenperspectief na NJN 2021	1.745	855	1.210	828	764
Bruto voordeel decembercirculaire	275	164	133	103	92
Basisstand - begrotingssaldo na decembercirculaire (stand raadsinformatiebrief 007)	2.020	1.019	1.343	931	856
Grote Ontwikkelingen					
Loon- en prijscompensatie (inflatie, gecommuniceerd bij de NJN 2021 - verwerken bij VJN 2022)	-500	-500	-500	-500	-500
Accres maartbrief	538	806	1.587	1.829	707
Bevriezen opschalingskorting 2023-2025 maartbrief*		493	660	832	*
Herijking gemeentefonds (zie hieronder)		203	PM	PM	PM
Begrotingssaldo na maartbrief, incl. geschatte inflatiecorrectie VJN 2022	2.058	2.021	3.090	3.092	1.063
NB: Dit is een grof saldo waarin nog veel input ontbreekt. Deze input wordt nu verzameld in het kader van de Voorjaarsnota 2022 en de raadsinformatiebrief "Kaderbrief 2023"					
* De opschalingskorting is tot en met 2025 bevroren. In de jaarschijf 2026 staat de opschalingskorting vooralsnog weer opgenomen. Structureel schrappen van de opschalingskorting zou voor Wassenaar een voordeel van € 832.000 opleveren.					
Herijking Gemeentefonds (invoering per 2023, effect/bandbreedte: 1e jaar max. € 7,50 p/inw., daarna max. € 15 p/inw.)					
Herijking gemeentefonds - effect stand december 2021 (min € 27 p/inw)		-203	-610	-732	-732
Herijking gemeentefonds maartbrief - effect na handhaven OZB-vereveningspercentage op 70% niet-woningen en 80% woningen (effect is plus € 37 p/inw, min € 27 (stand december), maakt een positief effect van € 10 per inwoner)		203	271	271	271

Toelichting op de tabel

Accres

Het accres betreft de jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds die voortvloeit uit de koppeling aan de rijksuitgaven. Dit wordt ook wel de "trap op- trap af-systematiek" genoemd

De basisstand van de begroting na de september- en decembercirculaire was al positief, met name doordat als gevolg van de inflatie rijksuitgaven toenemen. In de maartbrief (zie bijlage) is met name het effect verwerkt van de startnota die op 10 januari door het rijk is gepresenteerd. Deze nota vormt de financiële uitwerking van het regeerakkoord. In dit regeerakkoord zijn de komende jaren hogere rijksuitgaven voorzien. De gemeente profiteert hiervan mee.

Opschalingskorting

De opschalingskorting betreft een algemene bezuiniging op het gemeentefonds die geldt voor alle gemeenten vanaf 2015 oplopend tot 2025, met als argument dat gemeenten in omvang moeten groeien (100.000+). Op dit doel wordt landelijk niet meer gestuurd, maar de bezuiniging staat nu wel ingeboekt. Tijdens Corona is deze bezuiniging bevroren en nu vermeld de maartbrief dat deze bezuiniging nog langer, tot en met 2025, wordt bevroren. Het nog eens drie jaar bevroren van de opschalingskorting tot en met 2025 zorgt voor een oplopend positief effect. Vanaf 2026 is er nog geen informatie beschikbaar en bestaat de mogelijkheid dat de opschalingskorting blijft bestaan.

Herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds beoogt een nieuwe, betere en eenvoudigere, verdeling van de € 30 miljard die beschikbaar is in het gemeentefonds. Het onderzoek naar de herijking loopt nu al zo'n 5 jaar en in de maartbrief is nu definitief aangegeven dat de herijking met ingang van 2023 wordt doorgevoerd, met de restrictie dat het negatieve, danwel positieve effect in 2023, maximaal € 7,50 per inwoner mag bedragen. Daarna volgen twee jaarlijkse stappen van € 15,- per inwoner, waardoor het effect in 2025 voor elke gemeente is gemaximaliseerd op € 37,50 per inwoner. (Voor Wassenaar is het maximale effect daarmee begrensd op € 1 mln)

Bij de invoering per 2023 heeft de fondsbeheerder besloten om in afwachting van nader onderzoek de OZB-korting niet te verhogen naar 90%, maar te handhaven op de huidige 70% voor niet-woningen en 80% voor woningen. Dit heeft een positief effect voor Wassenaar, welke wordt ingeschat op € 37,- per inwoner.

Dit betekent voor Wassenaar dat het laatst bekende effect van min € 27,- per inwoner naar verwachting verbetert naar een plus van € 10 per inwoner, totaal € 271.000 vanaf 2024.

Echter, dit zijn ruwe inschattingen welke gebaseerd zijn op het onderzoeksjaar 2019. Begin mei wordt nieuwe informatie verwacht op basis van onderzoeksjaar 2020. Deze informatie zal naar verwachting worden gecommuniceerd in de meicirculaire 2022.

Het blijft lastig om een inschatting te maken voor de langere termijn, aangezien de verwachting is dat het resultaat van het nader onderzoek naar de OZB-korting in het voorjaar van 2023 bekend wordt en effect zal hebben op het jaar 2024 en verder. Vandaar dat vanaf 2024 een PM-post is opgenomen in de tabel.

Resumerend

Onder aan de streep laat het meerjarenbeeld tot en met 2025 een positief beeld zien. Met name vanaf 2026 ontbreekt het aan informatie omtrent het accres en de opschalingskorting, waardoor er in 2026 op dit moment op basis van de huidige stand van zaken sprake is van een terugval in financiële middelen.

In het positieve beeld zitten budgetten die nog wel moeten worden toegekend, bijv. de POK-gelden (parlementair onderzoek kinderopvangtoeslag) uit de decembercirculaire, en zijn er tussentijds besluiten genomen ten laste van het voordelige meerjarensaldo die nog in de voorjaarsnota moeten worden verwerkt.

De meicirculaire 2022 zal naar verwachting pas duidelijkheid geven over bijvoorbeeld de Jeugd-hervormingsagenda en het bijbehorende financiële beeld en de duurzaamheidsopgaven waar we als gemeente taken in hebben. Te denken valt aan middelen voor het Stikstofonds, het Klimaatfonds en een budget voor ontsluiting van nieuwe woningen welke via een specifieke uitkering aan gemeenten worden uitgekeerd.

Proces meerjarenbegroting 2023-2026

Naast landelijke onzekerheden wordt er binnen Wassenaar, net als bij de andere gemeenten op dit moment geformeerd. Hierdoor wijkt het begrotingsproces af van voorgaande jaren. Het college is voornemens om de gebruikelijke besluitvorming over financiële meerjarenkaders door middel van een kadernota te vervangen door twee afzonderlijke (beleidsarme) raadsinformatiebrieven over de meerjarige gemeentelijke financiën.

De eerste (kader)brief 2023 toont het ambtelijke beeld van autonome ontwikkelingen die zijn geïnventariseerd. In deze kaderbrief zullen we ook ingaan op de doorwerking van de huidige inflatie op diverse onderdelen, waaronder naast het effect op de exploitatie ook op de kosten van geplande investeringen. Aangezien het een beleidsarme kaderbrief betreft, stelt het college voor de geagendeerde bespreking van de kadernota van 28 juni te schrappen.

De tweede brief bevat de gevolgen van de meicirculaire 2022 voor Wassenaar. Deze brieven staan gepland in de maanden juni en juli.

De financiële gevolgen van het nieuwe coalitieakkoord 2022-2026 zullen uiteindelijk direct worden verwerkt in de begroting 2023-2026.

Jaarrekening 2021

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de jaarrekening 2021. De accountant is nog niet helemaal klaar met haar controle, maar het ziet er naar uit dat het voorlopige jaarrekeningresultaat in lijn is met het positieve signaal wat bij de najaarsnota 2021 reeds is gecommuniceerd en zelfs iets positiever uitvalt, te weten ongeveer € 2 mln positief.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

T.N. Kramer
Interim gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester